Աստուած ձեզի հարուստ երկիր մը տուած է, եւ ան ձեր ազգին սեփական կատարելութիւն է. թէեւ շատ անգամ, դժբախտաբար, երեսէ ձգուած է այդ հարստութիւնը, բայց եթէ հարկ եղածին պէս մշակուի այդ արեւելեան երկիրը՝ սքանչելի է բարեբերութեամբ, նախանձելի մարդկային աչքին առջեւ: Դուք ալ վաղը նոյն բանը պիտի ընէք, պատանիներ, բայց ատիկա ինքնիրմէ չ'ըլլար:

Ձեր հոգին իմանալի երկիր մըն է, անով միայն ազատ է եւ իմացական, ուրեմն պէտք է որ ձեր կամքը գործակցի Աստուծոյ պարգեւներուն, ինչպէս ձեր դաստիարակներուն ուշխատանքին եւ փորձառութեան. արդ ձեզի կը մնայ արդիւնաբեր ընել ձեր ստացած մշակոյթին համաձայն:

Ձեր տարիները անօգուտ չանցնին. մարդս իր մանկութեան ատենն է որ կը սերմանէ, կը տնկէ, կը մշակէ. հունձքը յետոյ կու գայ: Դուք որպէս գործաւորներ էք ձեր երկրին քաղաքակրթութեան համար, ուրեմն այժմէն պէտք է պատրաստուիք, որպէսզի ապագային առատ մտաւորական գանձերով վերադառնաք ձեր հայրենիքը: Դուք Արեւելքէն եկած մեղուներ էք հոս. հիմա մեր ծաղիկներէն նեքտարը կը ժողվէք, ու կը թռչիք վերստին բեղնաւորուած այն բեղնաւոր փոշիով՝ որ իմաստութեան մեղրը կը բերէ:

Ուրեմն, յիշեցէք որ մեղուն երկու գերազանց բաներ կը գործէ, մեղր եւ մոմ. մեղրը կենդանարար սընունդ է, մոմը՝ լոյսի աղբիւր: Ահա դուք սնունդը եւ լոյսը միանգամայն պիտի տանիք Արեւելք:

Ձեր աշխատութեան պիտի միացնէք նաեւ ուրիշ բան մըն ալ. մարդկային միտքը բաւարար չէ, որքան ալ ան օժտուած ըլլայ, եթէ իրեն նեցուկ չունենայ հաստատուն եւ մաքուր կամք մը, ապա թէ ոչ շուտով կը խաւարի, կը մաշի կամ, յաճախ, մահացու զէնք կը դառնայ. նման այն լոյսին՝ որ փոխանակ լուսաւորելու, կ'այրէ:

Ուստի, հարկ է, աշակերտներ, մինչ գիտութեամբ կը զարգանաք, պէտք է նոյնպէս բարոքիք, աւելի սիրէք բարին եւ զարգանաք առաքինութեամբ:

Կը հասկնաք դուք, կը հասկնան նաեւ մտիկ ընողները, թէ առանց կրօնքի անկարելի է առողջ առաքինութիւն ստանալ կամ բարեկիրթ ըլլալ, եթէ զանազան կրօնքներու ալ պատկանին: Կրօնքն է միայն ճշմարիտ բարեվարքի վկայականը, եւ աղբիւր ու հիմն ամէն բարոյականի: Ու դուք ունիք վարժարանիս մէջ՝ ինչ որ էական է հասնելու համար այդ երկու նպատակներուն, այսինքն Ուսում եւ Կրօնք:

Բայց զգուշացէք մէկ բանէ. այն օտարականներ որ կու գան մեր լուսաւորութեան երկիրը՝ վարժելու համար մեր գիտութիւններուն, մեր արուեստներուն, հետերնին կը տանին նաեւ մեր ապականարար ախտերը եւ մեր քաղաքակրթութեան մահաբեր պտուղները: Մեղի ձգեցէք, աշակերտներ, այդ ցաւալի բաները, մի՛ տանիք զանոնք հետերնիդ: Դարձէք ձեր երկիրը աւելի իմաստուն, աւելի լուսաւորուած քան մեր քաղաքակրթութեան լուսապայծառ անձերը, բայց դարձէք անարատ, առաքինի, բարեպաշտ քրիստոնեաներ: Առէք մեր գիտութիւնները եւ առաքինութիւնները, աշակերտներ, բայց մեր ախտերը մեղի ձգեցէք:

Խօսքս չեմ կրնամ վերջացնել, աշակերտներ, առանց մեծարանքս ընծայելու օգոստափառ անուան մը, անուն մը որուն վրայ կը հիանամ, եւ որուն իբր քրիստոնեայ երախտապարտ եմ, որ է ձեր թագաւորին, ձեր երիտասարդ Սուլթանին անունը, որուն վսեմ եւ ազնուախոհ միտքը, կը համարձակիմ նոյնիսկ ըսելու, թէ ճշմարտապէս ազատական միտքը՝ կը հասնի Եւրոպայի ազատական միտքին:

Կը խնդրեմ Օսմանեան դեսպանատան Պարոնէն, ինչպէս նաեւ Տաճկաստանի Ուսումներու Վերատեսուչէն, որ պատմեն իրենց թագաւորին թէ ինչպէս կը վարուինք մենք իր հպատակներուն հետ: Կը խնդրենք որ փոխադարձ ըլլայ այս բանը: Ասիկա արդարութիւն մըն է որ ազգերու մէջ եղած իրաւունքը կրնայ պահանջել. ու յարմար կը դատենք խնդրել ասիկա Ազտիւլ-Մէճիտ արքային վեհանձն ու ազատագութ սրտէն:

Ահա, աշակերտներ, այն քանի մը խօսքերը զոր ուզեցի ըսել Փարիզի Արքեպիսկոպոսին կողմէ. կ'ուզէի աւելին ալ ընել, կ'ուզէի իր օրհնութիւնն ալ տալ ձեզի, բայց կրցածս կու տամ՝ փոխանձել իր օրհնութիւնը ձեզի, վասնզի այս վայրկեանիս որքան ալ զբաղած ըլլայ գերապատիւ Արքեպիսկոպոսը, իր սիրտը ձեր վրան է ու կ'օրհնէ ձեզի: